

Del pacifisme a la lluita no violenta

NOVA ETAPA, NOVA ESTRATÈGIA

On som?

- Les consultes populars, el 9N i l' 1-O han estat **experiències exitoses de desobediència creixent**.
- Què no aconseguirem si ens **organitzem i entrenem** per a nous reptes, amb una **estratègia més conscient**?

Per **enfrentar un conflicte**, quan la via política, la via judicial, la via dels mitjans de comunicació són insuficients; quan la repressió – policial, judicial, econòmica,... – és la resposta a la via pacífica

- Històricament sols queden quatre vies:
 - La **resignació** (“no podem fer res”)
 - La **violència** (com expressió de la ràbia, que just vol provocar la repressió per justificar-la)
 - La **lluita incruenta** (fer danys a les coses que poden ser interpretats com a violència)
 - La **lluita no violenta** (molt més que absència de violència. Entrena actituds, estratègies i accions coherents per aconseguir una solució acordada sense recórrer a cap tipus de violència)

Patim **3 tipus de violència**: ■ Directa ■ Estructural (violació de drets socials...) ■ Cultural (justifica les altres dues)

LA LLUITA NO VIOLENTA

- Es basa en la força de la **gent organitzada** ■ **Soscava els pilars de poder** de l'adversari
- Per aconseguir un **diàleg** en igualtat de condicions ■ Converteix els excessos de l'oponent en un **bumerang**

En tota lluita no violenta cal definir, entrenar i practicar:

- ▶ **Estratègia**: tenir un objectiu veritable compartit i uns mitjans per atènyer-lo
- ▶ **Actituds**: són la força interior que permet assumir compromisos i riscos
- ▶ **Accions**: que concreten l'estratègia, basades en les actituds adients

Estratègia

▶ Organització adequada	▶ Aprofita oportunitats	▶ Objectiu concret assolible
▶ Creació d'alternatives	▶ Intent de cooperació	▶ Denúncia pública
▶ No cooperació	▶ Desobediència civil	▶ Diàleg entre iguals

Actituds

▶ Recerca de la veritat	▶ Lluita pels drets de tothom	▶ Respecte a totes les persones
▶ Cerca espais de diàleg	▶ Rebuig de la violència	▶ Rebuig de la passivitat
▶ Coherència entre mitjans i finalitats	▶ Disposició a la negociació	▶ Empra la fortalesa interior

Accions

▶ Superar la ràbia i la frustració	▶ Imatge clara i coherent	▶ Assumpció dels riscos
▶ Coherent amb l'objectiu general	▶ Diversitat de participació	▶ Aprenem dels èxits i dels fracassos
▶ Atenció i centrament	▶ Distribució al territori	▶ Guanyar suports sense perdre'n

La història és plena de lluites compartides que han aconseguit nous drets

- ▶ Sufragistes, Obreres, Antiracistes, Feministes, Antimilitaristes, Insubmises, per l'Habitatge...

Què tenen en comú aquestes lluites compartides?

- ▶ Han **qüestionat l'ordre** establert, les lleis injustes, la violació de drets..
- ▶ Han **proposat un nou ordre**, unes noves lleis, el respecte als drets..

Amb accions que han permès passar de:

la submissió a la insubmissió	la cooperació a la no cooperació
l'obediència a la desobediència	la dependència a la independència
la crítica a la construcció	la servitud a la llibertat

La desobediència és una de les actituds clau de la lluita no violenta

- ▶ Tota **dominació** es manté amb la **cooperació** i l'obediència dels dominats
- ▶ **No hi ha cap poder** que pugui fer res **sense la col·laboració de la gent**

Què provoquen les accions no violentes?

- ▶ Posen en **evidència el conflicte**, molts cops soterrat o banalitzat
- ▶ Fan créixer la convicció que **és possible una alternativa** a la situació injusta
- ▶ Relliguen **llaços solidaris i fraternals entre grups** d'acció o una gernació de ciutadans
- ▶ Motiven a buscar una solució i volen **implicar més gent en la lluita**

Què provoquen les accions de desobediència civil, amb més risc i possibles patiments?

- ▶ Generen **empatia** i solidaritat, especialment si **pateixen innocents i la repressió és desproporcionada**
- ▶ Anima **nous activistes** i fa **créixer la massa crítica de gent compromesa** (3'5% de la població)
- ▶ Fa **posicionar les poblacions indiferents**, i **augmenta el suport** a la causa.
- ▶ Entre alguns **adversaris pot obrir una escletxa de dubte**, que potser pot fer-los **canviar de posició**.

Els objectius de la desobediència civil:

- ▶ Exercir el **deure d'oposar-se a un cas concret d'injustícia** manifesta
- ▶ Provocar un **canvi** en una **lleï**, en una **política pública** o en la pròpia **constitució**
- ▶ Defensar la **legitimitat** enfront d'una **legalitat** que ha perdut el consens social
- ▶ Quan **no han funcionat les accions legals** que haurien d'evitar la injustícia
- ▶ Quan la **regla de la majoria** que normalment preval, **perjudica els drets de la minoria**
- ▶ Quan s'han **exhaurit tot els altres camins**: passa a ser **l'últim recurs**.

Les condicions per aplicar adequadament la desobediència civil:

- ▶ Acte **públic**, no clandestí, anunciat d'antuvi per destacar el dilema que planteja a l'adversari
- ▶ Acte **no violent**, que no perjudica la integritat de l'adversari ni la de tercers
- ▶ Acte **conscient**, voluntari, sincer, en consciència
- ▶ Acte **polític**, d'interès general, no fonamentat en interessos particulars
- ▶ Acte **contrari a una lleï**, que no qüestiona l'ordenament jurídic general (excepte en estats autoritaris)
- ▶ Acte que **accepta les seves conseqüències legals** i així **apel·la al sentit de justícia** de la majoria

I perquè costa tant deixar de col·laborar i d'obeir? Ens costa:

- ▶ Quan predomina **l'individualisme i la comoditat** en les societats benestants
- ▶ Quan predominen **hàbits de submissió** i d'obediència
- ▶ Quan la **repressió provoca pors** que ens paralitzen

Com canviar actituds?

Per canviar actituds, cal **consciència, esforç i entrenament**; instrucció, activació i organització:

- ▶ Per cooperar en l'emancipació, cal **voluntat** i associació d'esforços
- ▶ Per desobeir, cal **entendre la força** i **assumir els riscos** que comporta la desobediència
- ▶ Per afrontar la repressió cal **aprendre a gestionar les emocions i tenir eines solidàries**

Gestionar les emocions que ens condicionen

- Por, ràbia, tristor.. ■ Conductes no violentes a entrenar ■ Preparar-nos per a la repressió i per a la presó.

Conèixer els riscos legals de cada conflicte

- Rebel·lió, sedició, atemptat, desordre públic.. ■ Els perills de la Llei Mordassa
- Conèixer els límits de l'acció policial ■ Saber com afrontar la identificació i la detenció

L'acció: què fer abans, durant i després de l'acció

- Tenir clar l'objectiu assolible de cada acció, coherent amb l'objectiu comú final.
- Hi ha lloc per a tothom, ens organitzem per cobrir diferents funcions.
- Tenir clars els riscos legals, econòmics, corporals, psíquics: ningú no està obligat a res.
- En cada acció cal aconseguir nous suports i perdre'n els mínims.
- Aprenem dels èxits i dels fracassos, quan l'avaluem

Per saber-ne més:

- ▶ Decàlegs d'en peu de pau: www.enpeudepau.org/blog/
- ▶ Banc de recursos: luitanoviolenca.cat/recomanacions